

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

PLAN ROZWOJU OŚWIATY ORAZ WSPOMAGANIA PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA KOMPETENCJI KLUCZOWYCH UCZNIÓW W GMINIE RAWICZ NA LATA 2019-2023.

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejs@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

Plan powstał w ramach udziału Gminy Rawicz w projekcie „**Wsparcie kadry JST w zarządzaniu oświatą w województwie wielkopolskim, ukierunkowane na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów**”, realizowanym przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w partnerstwie z Centrum Kompetencji Grupa Szkoleniowo-Doradcza A. Gawrońska Sp.j. oraz w partnerstwie wspomagającym ze Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Wielkopolski.

Jest to plan podnoszenia jakości usług oświatowych w gminie Rawicz oraz wspomagania przedszkoli i szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów. Plan ten zawiera propozycje konkretnych działań wynikających z długoterminowej wizji rozwoju oświaty ukierunkowanej na realizację celów edukacyjnych.

Organ prowadzący (nazwa JST):

Gmina Rawicz.

Województwo/gmina/powiat:

Województwo Wielkopolskie / Gmina Rawicz / Powiat Rawicki

Doradca do spraw realizacji projektu dla Gminy Rawicz:

dr Mirosław Radoła

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Wydział Studiów Edukacyjnych

Reprezentanci JST delegowani do udziału w projekcie:

Anna Nowak

Agnieszka Kusztelak

Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Gminy Rawicz

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

*„Połączenie sił to początek, pozostanie razem to postęp,
wspólna praca to sukces”.*

Henry Ford

**Wszystkim, których wiedza, obecność, pomysły i zaangażowanie
przyczyniły się do powstania niniejszego planu
- DZIĘKUJEMY!**

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

CENTRUM KOMPETENCJI
SPÓŁKA JAWNA

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

SPIS TREŚCI

Lp.	Tytuł rozdziału	Strona
1	Krótką charakterystyka jednostki	5
2	Kompetencje kluczowe	8
3	Wnioski z diagnozy (zidentyfikowane potrzeby i problemy oraz ich przyczyny). Podsumowanie diagnozy – analiza SWOT	9 22
4	Metody wykorzystane w diagnozie	23
5	Wnioski ze spotkania dialogowego	24
6	Priorytety polityki oświatowej JST	30
7	Cele strategiczne (główne), cele operacyjne (szczegółowe)	30
8	Zaplanowane zadania i działania (sposób realizacji, osoba odpowiedzialna, terminy) wykorzystanie istniejących zasobów kadrowych, organizacyjnych i infrastrukturalnych. Określenie wskaźników celów (wyrażony liczbowo, procentowo)	31
9	Finansowanie poszczególnych zadań	34
10	Harmonogram wdrażania planu	35
11	Sposób upowszechniania informacji na temat planu i jego realizacji	35
12	Harmonogram procesu monitorowania zmian	35
13	Kryteria oceny sukcesu (poziom zadowolenia z realizacji wskaźników)	36
14	Zidentyfikowane ryzyka realizacji (zewnętrzne i wewnętrzne) i ich minimalizowanie	36
15	Włączanie różnych interesariuszy na każdym etapie realizacji planu (formy włączania, włączani interesariusze)	36

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA JEDNOSTKI

Nazwa JST: Gmina Rawicz.

Typ JST: gmina miejsko-wiejska
(miasto Rawicz będące siedzibą gminy oraz 22 sołectwa).

Położenie:

- południowo-zachodnia część Wielkopolski,
- korzystne położenie przy trasach S5 i DK36 Poznań – Wrocław (100 km od Poznania, 70 km od Wrocławia),
- graniczy z gminami: Miejska Górka, Bojanowo, Pakosław (woj. wielkopolskie), Żmigród, Milicz i Wąsosz (woj. dolnośląskie),
- miasto Rawicz nazywane jest „południową bramą Wielkopolski”,
- w gminie znajduje się mikroregion, tzw. Chazy,

Powierzchnia gminy: ok. 134 km².

Liczba mieszkańców: 29 580, w tym miasto: 19 971, obszar wiejski: 9 609.

Demografia:

- dodatni przyrost naturalny (liczba urodzeń przewyższa liczbę zgonów),
- najliczniejszą grupę, lecz z tendencją spadkową, tworzy ludność w wieku produkcyjnym,
- przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami,
- postępuje proces starzenia się mieszkańców.

Roczny budżet gminy:

- dochody: 130 716 795,00 zł,
- wydatki: 146 786 298,50 zł.

Gospodarka:

- wysokotowarowa produkcja roślinna i zwierzęca, dynamicznie rozwijające się małe i średnie firmy różnych branż (przemysł metalowy, budowlany, papierniczy, odzieżowy),
- ok. 1500 wpisów działalności gospodarczej,

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

- tereny inwestycyjne i przeznaczone pod aktywizację gospodarczą: Łaszczyn Zachód, Sierakowo Północ I i II,
- przynależność do Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- w trakcie budowy: duży zakład pracy w branży motoryzacyjnej.

Edukacja:

- 4 samodzielne przedszkola,
- 3 samodzielne szkoły podstawowe,
- 5 zespołów szkolno-przedszkolnych,
- 1 zespół przedszkolny,
- 6 przedszkoli niepublicznych dotowanych z budżetu gminy,
- 1 liceum ogólnokształcące,
- 1 zespół szkół zawodowych,
- szkoła specjalna.

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3:

- dwoje dziennych opiekunów,
- niepubliczny żłobek dotowany z budżetu gminy.

Pomoc społeczna i wsparcie społeczne; narzędzia partycypacji społecznej:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Wsparcia,
- Punkt Wsparcia Seniora,
- Punkt Wsparcia Ekonomii Społecznej,
- liczne organizacje pozarządowe,
- Fundusz Sołecki, Budżet Obywatelski, Inicjatywa Lokalna.

Kultura, sport i rekreacja:

- Dom Kultury w Rawiczu,
- Kino „Promień”,
- Rawicka Biblioteka Publiczna,
- Muzeum Ziemi Rawickiej,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji, ponton, kryta pływalnia, strzelnica, stadiony piłkarskie, stadion żużlowy i lekkoatletyczny, kluby sportowe.

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Bezpieczeństwo:**
- służby mundurowe: Policja, Straż Pożarna (w tym OSP),
 - zdrowie: szpital, przychodnie zdrowia,
 - bezpieczeństwo bytowe: zakład usług komunalnych, zakład wodociągów i kanalizacji.

- Z czego jesteśmy znani (obecnie i dawniej):**
- więzienie,
 - Planty im. Jana Pawła II z tzw. fiszgórką,
 - unikalny układ urbanistyczny starego miasta,
 - ratusz miejski z historycznym piorunochronem,
 - tradycje Korpusu Kadetów,
 - kościół farny („czerwony”) i parafialny („biały”),
 - dawna siedziba Bractwa Kurkowego (obecnie Dom Kultury),
 - słynni sportowcy: Robert Maćkowiak, Anita Włodarczyk.

- Cykliczne, znaczące wydarzenia:**
- 24-godzinny Rawicki Festiwal Sportu,
 - Rawickie Jarmarki,
 - Święto Rawicza,
 - Międzynarodowy Festiwal Muzyków Ludowych,
 - Ogólnopolski Przegląd Sztuki Współczesnej FORMA,
 - Rawicka Jesień Teatralna,
 - Rawicki Piknik Motocyklowy.

- Miasta partnerskie:**
- Strakonice (Czechy)
 - Attendorn (Niemcy).

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

2. KOMPETENCJE KLUCZOWE

Kompetencja od łac. *competentia* oznacza odpowiedniość, zgodność, uprawnienie do działania.

Kompetencje kluczowe definiowane są jako **wiedza, umiejętności i postawy potrzebne wszystkim** do samorealizacji i rozwoju osobistego, zwiększenia swoich szans na rynku pracy, lepszego włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej.

W procesie uczenia się przez całe życie wyróżniamy **8 kompetencji kluczowych**, które obejmują:

- 1) umiejętność czytania i pisanie oraz znajomość języków,
- 2) umiejętności w zakresie nauk ścisłych (nauki przyrodnicze i matematyczne),
- 3) technicznych (inżynieria),
- 4) kompetencje informatyczne,
- 5) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się,
- 6) kompetencje obywatelskie,
- 7) przedsiębiorczość.
- 8) świadomość i ekspresję kulturalną.

W obliczu stale, dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości pojawiło się **nowe zadanie dla edukacji** - jest nim kształcenie kompetencji kluczowych potrzebnych do umiejętnego radzenia sobie w świecie i na rynku pracy.

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

3. WNIOSKI Z DIAGNOZY (ZIDENTYFIKOWANE POTRZEBY I PROBLEMY ORAZ ICH PRZYCZYNY).

Diagnoza to rozpoznanie jakiegoś stanu rzeczy i jego tendencji rozwojowych. Pomocne w tym zakresie są 4 pytania:

- Jak jest?
- Jak chcemy, żeby było?
- Co powoduje, że nie mamy stanu docelowego?
- Jaki obszar do rozwoju jest kluczowy, aby osiągnąć stan docelowy?

Rzetelna diagnoza jest **podstawą dobrego planu rozwoju oświaty w gminie**. W oparciu o diagnozę ustala się **priorytety i cele**.

Diagnoza stanu lokalnej oświaty wymaga analizy **wybranych wskaźników oświatowych**. Dla niniejszego planu szczególnie istotne są niżej wymienione wskaźniki:

- warunki demograficzne,
- organizacja gminnego systemu oświaty,
- potencjał kadrowy,
- wyniki sprawdzianu/egzaminu, baza dydaktyczna, metody nauczania, innowacje pedagogiczne, realizowane programy / projekty,
- analiza, w jaki sposób w gminnych przedszkolach i szkołach są obecnie rozwijane kompetencje kluczowe,
- finansowanie oświaty.

1) Warunki demograficzne.

Ważnym czynnikiem wpływającym na organizację przedszkoli i szkół jest demografia. Długofalowe perspektywy demograficzne dla gminy Rawicz są niekorzystne i wskazują na spadek liczby urodzeń, a co za tym idzie – liczby uczniów w szkołach. Skutki niżu demograficznego najbardziej odczuwalne staną się w roku 2022/2023 i 2023/2024. Spowoduje to wahania poziomu zatrudnienia na wszystkich etapach edukacyjnych.

Rok szkolny	Prognoza liczby uczniów
2016/2017	2934
2017/2018	3040
2018/2019	3081
2019/2020	2833
2020/2021	2789
2021/2022	2732
2022/2023	2554
2023/2024	2388
2024/2025	2557
2025/2026	2465
2026/2027	2442
2027/2028	2381
2028/2029	2352
2029/2030	2347
2030/2031	2318

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2) Organizacja gminnego systemu oświaty.

Prowadzenie przedszkoli i szkół podstawowych jest zadaniem własnym gminy. Gmina Rawicz jest organem prowadzącym dla niżej wymienionych jednostek systemu oświaty:

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
1	Przedszkole nr 1 im. Akademia Króla Stasia w Rawiczu	5	123	11
2	Przedszkole nr 3 im. Krasnala Hałabały w Rawiczu	5	125	12
3	Przedszkole nr 5 „Pod Grzybkim” w Rawiczu	9	173	21
4	Przedszkole nr 6 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Rawiczu	5	125	14
5	Zespół Przedszkolny w Szymanowie			5
	Przedszkole w Szymanowie	1	18	
	Przedszkole w Dębnie Polskim	2	31	
6	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Rawiczu			43
	Przedszkole nr 2 w Rawiczu	1	25	
	Szkoła Podstawowa nr 1 w Rawiczu	16	289	
7	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Rawiczu	19	437	41
8	Szkoła Podstawowa nr 4 im. Władysława Broniewskiego w Rawiczu	Klasy I-VIII: 36 Klasy gimnazjalne: 5 Razem: 41	Klasy I-VIII: 764 Klasy gimnazjalne: 121 Razem: 885	91
9	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Rawiczu			47
	Przedszkole nr 4 w Rawiczu	4	100	
	Przedszkole w Żołędnicy	1	17	
	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Karola Kurpińskiego w Rawiczu	17	343	
10	Szkoła Podstawowa w Sierakowie	Klasy I-VIII: 23 Klasy gimnazjalne: 7 Razem: 30	Klasy I-VIII: 532 Klasy gimnazjalne: 202 Razem: 734	70
11	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie			23
	Przedszkole w Masłowie	1	18	
	Szkoła Podstawowa w Masłowie	7	151	
12	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Słupi Kapitulnej			20
	Przedszkole w Słupi Kapitulnej	1	25	
	Szkoła Podstawowa w Słupi Kapitulnej	8	77	
13	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zielonej Wsi			27
	Przedszkole w Ugodzie	3	74	
	Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Zielonej Wsi	9	169	
	Razem przedszkola	38	854	425
	Razem szkoły podstawowe	Klasy I-VIII: 135 Klasy gimnazjalne: 12 Razem: 147	Klasy I-VIII: 2762 Klasy gimnazjalne: 323 Razem: 3085	

Największe spośród jednostek oświatowych są: Przedszkole nr 5 w Rawiczu oraz Szkoła Podstawowa nr 4 w Rawiczu i Szkoła Podstawowa w Sierakowie. Najmniejsza jest Szkoła Podstawowa w Słupi Kapitulnej. Tylko dwie szkoły są szkołami jednociągowymi (w Masłowie i Słupi). W Szkole Podstawowej

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

w Masłowie oraz Zielonej Wsi nie ma obecnie klasy III (konsekwencja wcześniej obowiązujących przepisów dotyczących obowiązku szkolnego 6-latków). W jednym przedszkolu funkcjonuje oddział specjalny dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie oraz zespół rewalidacyjno-wychowawczy dla dzieci głęboko upośledzonych. W szkołach, oprócz oddziałów ogólnodostępnych, funkcjonują też oddziały sportowe (w 4 placówkach), brakuje oddziałów integracyjnych i klas dwujęzycznych. Do tej pory organ prowadzący miał słabą kontrolę nad przepływem uczniów klas I między obwodami, co czasem prowadziło do nieuzasadnionych wydatków, jeśli przyjęcie dziecka spoza obwodu generowało np. dodatkowy podział na grupy. Od bieżącego roku wprowadzono system elektronicznej rekrutacji, co w większym stopniu pozwala czuwać nad liczebnością oddziałów i zachowywać ją na optymalnym poziomie.

Grupy przedszkolne liczą do 25 dzieci (w wyjątkiem oddziałów specjalnych). Średnia liczebność oddziału w szkole podstawowej wynosi 20-22 uczniów, w klasach gimnazjalnych 24-27 uczniów.

Fakt wiejskości i miejskości szkół oraz przedszkoli nie ma znaczenia dla warunków, w jakich odbywa się kształcenie. Jednak z całą pewnością przedszkola i szkoły wiejskie odgrywają znacznie większą rolę społeczną i kulturalną, środowiskową, aktywizując życie lokalnej społeczności.

3) Potencjał kadrowy.

W gminnym systemie edukacyjnym jest zatrudnionych 425 nauczycieli na 403,59 etatach. Największą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani z długim stażem pracy (189,53 etatu); ich liczba utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Liczba nauczycieli mianowanych i kontraktowych kształtuje się na zbliżonym względem siebie poziomie (81,91 etatu i 91,51 etatu). Nauczyciele stażyści lub bez stopnia awansu stanowią najmniejszą grupę (40,64 etatu), choć tendencja w tym zakresie w ostatnich latach jest rosnąca. Zdecydowana większość nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. Średni wiek nauczyciela przekracza 40 lat. Średni staż pracy pedagogicznej to 16-18 lat. Wśród kadry dyrektorów zdecydowanie przeważają doświadczeni, wieloletni nauczyciele z dużym stażem pracy. Pomaga to w miarę stabilnie sprostać zmianom, jakie zachodzą w systemie oświaty. Z roku na rok wzrasta liczba nauczycieli korzystających z urlopu dla poratowania zdrowia (w roku szkolnym 2018/2019 – 18 urlopów, w roku szkolnym 2017/2018 – 11 urlopów). Jest to ogromne obciążenie finansowe. Nauczyciele w ostatnich latach osiągają tzw. średnie wynagrodzenia w swojej grupie awansu zawodowego i nie ma potrzeby wypłacania jednorazowego dodatku uzupełniającego.

Biurowo Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

Sytuacja kadrowa w przedszkolach jest stabilna, niewielkie wahania wynikają z ewentualnych urlopów macierzyńskich. Natomiast nauczyciele szkół w okresie przejściowym wdrażania reformy edukacji realizują wiele godzin ponadwymiarowych, często do wymiaru 1,5 etatu (zwłaszcza poloniści, matematycy, nauczyciele wychowania fizycznego). Wielu nauczycieli pracuje w dwóch lub trzech szkołach, co tylko w nielicznych przypadkach wynika z potrzeby uzupełnienia etatu (głównie nauczyciele przyrody, chemii, fizyki, języków obcych), w pozostałych sytuacjach jest to dodatkowe miejsce pracy. Taki sposób organizacji jest z jednej strony zamierzony, ponieważ ma na celu ochronę miejsc pracy nauczycieli w systemie gminnym po wygaszeniu gimnazjów i w sytuacji zmniejszania się liczby dzieci wynikającej z uwarunkowań demograficznych. Z drugiej jednak strony powoduje to trudności np. w ułożeniu planu lekcji czy organizacji zastępstw oraz zdecydowanie słabsze identyfikowanie się nauczyciela ze szkołą będącą dodatkowym miejscem pracy. Zwracają na to uwagę dyrektorzy szkół („nauczyciel wpada i wypada ze szkoły”). Po wygaszeniu gimnazjów spodziewane jest zmniejszenie, złagodzenie tej sytuacji.

W przedszkolach i szkołach obserwuje się wyraźny wzrost liczby dzieci z opiniami, z orzeczeniami o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, opiniami o zindywidualizowanej ścieżce kształcenia. Wzrasta też skala problemów wychowawczych i opiekuńczych, a także, na co szczególnie zwracają uwagę nauczyciele – skala roszczeniowości rodziców i oczekiwań wykraczających poza sferę edukacyjno-wychowawczą. W związku z tym dyrektorzy szkół zwracają uwagę na rosnące zapotrzebowanie na opiekę świetlicową w szkołach oraz potrzebę zwiększenia zatrudnienia specjalistów – pedagoga, psychologa, logopedy, doradcy zawodowego, tyflop pedagoga, surdopedagoga, terapeuty pedagogicznego, terapeuty biofeedback oraz nauczycieli wspomagających.

Nauczyciele korzystają z różnych form doskonalenia zawodowego. Nie zawsze wynikają one z potrzeb szkoły/ucznia, rzadko też weryfikowane jest to, czy zdobyta przez nauczyciela wiedza/umiejętności znajdują zastosowanie w praktyce. W gminnym systemie powołanych jest dwóch nauczycieli doradców, zajmujących się organizacją doskonalenia w zakresie wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej oraz II etapu edukacyjnego, dla nauczycieli wszystkich gminnych placówek. Czasem organizowane przez doradców formy doskonalenia są otwarte także na obecność nauczycieli szkół spoza gminy Rawicz.

Niekorzystnym zjawiskiem, źle wpływającym na atmosferę i warunki pracy nauczycieli, są nieustanne zmiany w systemie oświaty. Powoduje to utratę poczucia bezpieczeństwa, obawy o utrzymanie zatrudnienia i spadek motywacji do pracy. Jest to zauważalne i odczuwalne zarówno przez dyrektorów szkół, jak i organ

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

CENTRUM KOMPETENCJI
W SZKOLE DAWNA

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

prowadzący. Pokrywa się to z wynikami badań (przedstawionych uczestnikom projektu „Wsparcie kadry...” podczas zajęć), wg których motywowanie pracowników znajduje się na pierwszym miejscu wśród hierarchii zadań wskazanych przez dyrektorów szkół. Nauczyciele natomiast na pierwszym miejscu wymienili zarządzanie kryzysami w szkole. Wskazana przez nauczycieli gradacja zadań obrazuje też fakt, że w całym systemie czasem gubimy tego, kto jest w nim najważniejszy – ucznia. W całym systemie najbliższe jego potrzeb znajduje się nauczyciel. Warto też zwrócić uwagę, że dla każdego organu, który był poddany badaniom (organ prowadzący, organ nadzoru, dyrektorzy, nauczyciele) współczesne trendy w metodyce szkolnej są obszarem, na który kładzie się zdecydowanie zbyt mały nacisk. Jest to niepokojące zwłaszcza, że widoczne jest szczególnie wśród nauczycieli i dyrektorów. Małą wagę przywiązuje się też do profilaktyki wypalenia zawodowego. Trudnością jest też integracja środowiska nauczycieli szkół podstawowych i nauczycieli gimnazjów włączonych do tych szkół. Mimo starań w tym zakresie nie zawsze udaje się osiągnąć pożądane rezultaty.

Nauczyciele oczekują większej gratyfikacji finansowej za swoją pracę. Oprócz spełniania regulacji ustawowych w tym zakresie gmina Rawicz w miarę posiadanych możliwości finansowych stara się zwiększać wysokość dodatków funkcyjnych i motywacyjnych oraz nagród za osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

Liczba pracowników administracji i obsługi kształtuje się na poziomie 170 osób (ok. 138 etatów).

4) Wskaźniki dotyczące dydaktyki.

Wyniki nauczania.

W zakresie wyników nauczania w gimnazjum widać tendencję spadkową.

Uzyskany wynik szkoły w skali staninowej								
Gimnazjum	Język polski	Historia i WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	J. ang. poziom podst.	J. ang. poziom rozszerz.	J. niem. poziom podst.	J. niem. poziom rozszerz.
Gimnazjum nr 1 2014/2015	3	4	4	3	4	4	3	1
	niski	niżej średni	niżej średni	niski	niżej średni	niżej średni	niski	najniższy
Gimnazjum nr 1 2015/2016	4	4	4/5	4	4	5	5/6	6
	niżej średni	niżej średni	niżej średni/średni	niżej średni	niżej średni	średni	średni/wyżej średni	wyżej średni
Gimnazjum nr 1 2016/2017	4	5	4	4	4	5	7	7
	niżej średni	średni	niżej średni	niżej średni	niżej średni	średni	wysoki	wysoki

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

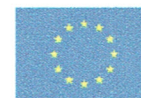

CENTRUM KOMPETENCJI
STOPIKA JASNA

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Klasy gimnazjalne w SP4 2017/2018	3 niski	5 średni	5 średni	3 niski	4 niżej średni	- -	5 średni	- -
(cd.) Uzyskany wynik szkoły w skali staninowej								
(cd.) Gimnazjum	Język polski	Historia i WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	J. ang. poziom podst.	J. ang. poziom rozszerz.	J. niem. poziom podst.	J. niem. poziom rozszerz.
Gimnazjum w Sierakowie 2014/2015	5 średni	4 niżej średni	5 średni	4 niżej średni	5 średni	5 średni	6 wyżej średni	5 średni
Gimnazjum w Sierakowie 2015/2016	5 średni	4 niżej średni	5 średni	4 niżej średni	4 niżej średni	5 średni	7 wysoki	6 wyżej średni
Gimnazjum w Sierakowie 2016/2017	5 średni	5 średni	6 wyżej średni	5 średni	4 niżej średni	6 wyżej średni	4 niżej średni	6 wyżej średni
Klasy gimnazjalne w SP Sierakowo 2017/2018	4 niżej średni	3 niski	4 niżej średni	4 niżej średni	4 niżej średni	2 bardzo niski	3 niski	- -

Zdecydowana większość szkół podstawowych osiąga wyniki nauczania na niżej średnim/średnim/wyżej średnim poziomie. Wyniki w zakresie nauczania języków obcych są lepsze, na poziomie średnim/wyżej średnim/wysokim poziomie. Od roku szkolnego 2016/2017 sprawdzian został zniesiony, szkoły mierzą wyniki jedynie wewnątrz.

cz. I (j. polski, matematyka)	Uzyskany wynik szkoły w skali staninowej								
	1- najniższy	2- bardzo niski	3- niski	4- niżej średni	5- średni	6- wyżej średni	7- wysoki	8- bardzo wysoki	9 - najwyższy
Szkoła Podstawowa nr 1 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 1 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 3 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 3 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 4 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 4 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 5 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 5 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 6 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 6 2015/2016									
Szkoła Podstawowa w Masłowie 2014/2015									
Szkoła Podstawowa w Masłowie 2015/2016									
Szkoła Podstawowa w Zielonej Wsi 2014/2015									
Szkoła Podstawowa w Zielonej Wsi 2015/2016									
Szkoła Podstawowa w Słupi Kapitulnej 2014/2015									
Szkoła Podstawowa w Słupi Kapitulnej 2015/2016									

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

cz. II (j. ang./j.niem.)	Uzyskany wynik szkoły w skali staninowej								
	1-najniższy	2-bardzo niski	3-niski	4-niżej średni	5-średni	6-wyżej średni	7-wysoki	8-bardzo wysoki	9 - najwyższy
Szkoła Podstawowa nr 1 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 1 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 3 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 3 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 4 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 4 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 5 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 5 2015/2016									
Szkoła Podstawowa nr 6 2014/2015									
Szkoła Podstawowa nr 6 2015/2016									
Szkoła Podstawowa w Masłowie 2014/2015									
Szkoła Podstawowa w Masłowie 2015/2016									
Szkoła Podstawowa w Zielonej Wsi 2014/2015									
Szkoła Podstawowa w Zielonej Wsi 2015/2016									
Szkoła Podstawowa w Słupi Kapitulnej 2014/2015									
Szkoła Podstawowa w Słupi Kapitulnej 2015/2016									

Baza dydaktyczna.

Na wyniki nauczania bezsprzecznie wpływa też baza dydaktyczna, która systematycznie ulega poprawie. Na bazę tę składają się m.in.:

- place zabaw w każdym przedszkolu,
- systematycznie remontowane budynki przedszkoli i szkół, w tym 3 obiekty po kompleksowej termomodernizacji; remonty znacząco poprawiają warunki edukacji uczniów, estetykę i użyteczność obiektów, czyniąc je znacznie lepiej dostosowanymi do potrzeb uczniów i komfortu pracy,
- boiska Orlik w trzech szkołach, z czego jedno zostanie do końca 2018 r. zadane, co umożliwi całoroczne prowadzenie zajęć wychowania fizycznego, niezależnie od warunków atmosferycznych,
- sale gimnastyczne w pięciu szkołach, w tym 2 gruntownie wyremontowane i jedna nowo oddana do użytku (2018 r.),
- międzyszkolna sala konferencyjna, salka gimnastyki korekcyjnej, pomieszczenie z mobilnym planetarium oraz dwie pracownie – fizyczna i chemiczna (nowo oddane do użytku),
- nowoczesne pomoce dydaktyczne, sprzyjające stosowaniu TIK w nauczaniu (np. tablice interaktywne, programy do nauki kodowania, pomoce do nauki przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych),

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

- sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne służące podnoszeniu jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęć rewalidacyjnych (m.in. 2 gabinety do terapii biofeedback, sala doświadczania świata, ścieżki sensoryczne),
- biblioteki szkolne wyposażone w nowości wydawnicze w ramach programu „Książki naszych marzeń” i Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa,
- gabinety profilaktyki zdrowotnej w szkołach, wyposażone w nowy sprzęt.

Mimo starań organu prowadzącego i dyrektorów nie wszystkie potrzeby w zakresie poprawy bazy dydaktycznej pozostają zaspokojone. Wiele placówek wymaga znaczących nakładów finansowych na gruntowne remonty, zakup nowego wyposażenia, modernizację lub budowę obiektów sportowych. W związku z reformą istnieje też pilna potrzeba wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych.

Metody nauczania.

W tej dziedzinie nie sposób wymienić wszystkich stosowanych przez nauczycieli metod. Zdecydowany nacisk należy położyć na to, by były to metody aktywne, angażujące uczniów, pobudzające ich kreatywność i uczące samodzielności ale też pracy zespołowej.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że nauczyciele edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej są szczególnie świadomi potrzeby stosowania i poszukiwania takich metod. W ten sposób jedno z rawickich przedszkoli stało się przedszkolem daltońskim.

Innowacje pedagogiczne.

W każdym roku szkolnym w przedszkolach i szkołach są realizowane różnego rodzaju innowacje pedagogiczne (programowe, metodyczno-organizacyjne). Najciekawsze, przykładowe z nich to:

- w przedszkolach: „Świat stworzony jest z kolorów”, „Mały człowiek dba o zdrowie”, „Kulinarne smaki, czyli co powinny jeść przedszkolaki”, „Z ekologią na Ty”, „Nasze Chazy”,
- w szkołach: „Z matematyką przez życie”, „Raz, dwa, trzy – migam ja, migasz ty”, „Angielski na co dzień”, „Zielona klasa”, „Kreatywni w 3D”, „Czwórka programuje, robotyką się zajmuje”, „Kaligrafia i ortografia podczas zajęć języka polskiego i matematyki – korelacja międzyprzedmiotowa”, „Akademia wiedzy i umiejętności najmłodszych dzieci”, „Uzależnieni od zieleni”, „Wiaruchna w ruchu-się ruszamy”, „Wszędobylska matematyka”, „In London Street”, „Cztery pory roku”.

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Partner

CENTRUM KOMPETENCJI
WIEDZA I WYKONANIE

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

Niestety zdarza się też tak, że innowacyjność zajęć po roku czy dwóch latach realizacji ulega wyczerpaniu a mimo to projekt uzyskuje akceptację do dalszej realizacji - nadal pod hasłem innowacji.

Programy / projekty.

W przedszkolach i szkołach są realizowane liczne programy / projekty profilaktyczne, edukacyjne, wychowawcze, zdrowotne, sportowe. Niektóre z nich mają charakter autorski, większość jednak jest realizowana we współpracy z innymi instytucjami/organizacjami/stowarzyszeniami.

Organ prowadzący wprowadził do wszystkich szkół podstawowych programy:

- Rawicki Delfinek – powszechny program nauki pływania w klasach IV,
- Rosnę zdrowo na sportowo – zajęcia sportowe z elementami gimnastyki korekcyjnej,
- Lekcja sportu – „Wychować mistrza”,
- Rawicki Festiwal Nauki.

Rozwijaniu kompetencji kluczowych sprzyja też realizacja projektów dofinansowanych z funduszy unijnych:

- „Nowe wyzwania - nowe kompetencje” – dla gimnazjów; zakończony.
- „Nowe miejsca wychowania przedszkolnego w gminie Rawicz” – przedszkolny; zakończony.
- „Rawicka Akademia Wiedzy i Umiejętności” – szkoły podstawowe i klasy gimnazjalne; w trakcie realizacji.

Niewiele przedszkoli/szkół śledzi możliwości pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację programów/projektów (środki pozabudżetowe).

5) Analiza, w jaki sposób w gminnych przedszkolach i szkołach są obecnie rozwijane kompetencje kluczowe.

Umiejętność czytania i pisania oraz znajomość języków

Przedszkola	Szkoły
1) Wzajemne słuchanie, nauka wyrażania swoich myśli i potrzeb w sposób spontaniczny i kierowany, opowiadanie o zdarzeniach życia codziennego, omawianie historyjek obrazkowych, nauka wierszy, odgrywanie scenek, zabawy paluszkowe.	1) Rozwijanie zainteresowań czytelniczych. Prowadzenie zeszytów lektur. Ustalony dzień tygodnia jest w wielu szkołach tzw. dniem czytelniczym.
2) Zwracanie uwagi na mówienie poprawną polszczyzną.	2) Udział uczniów w konkursach czytelniczych, recytatorskich.
3) Nauczyciele prowadzą: ćwiczenia grafomotoryki ręki jako przygotowanie do pisania oraz wprowadzają litery przygotowując dzieci do nauki czytania prostych wyrazów i zdań; prowadzą ćwiczenia usprawniające analizę i syntezę słuchowo-wzrokową; pracują metodą odimiennej nauki czytania I. Majchrzak i metodą Dobrego Startu M. Bogdanowicz.	3) Zabawy ortograficzne.
4) Dzieci uczestniczą w konkursach recytatorskich.	4) Tworzenie lapbooków.
	5) Współpraca z Rawicką Biblioteką Publiczną – udział w wielu przedsięwzięciach.
	6) Dzieci z wadami wymowy uczestniczą w zajęciach z logopedą.
	7) Redagowanie tekstów informacyjnych i literackich.
	8) W niektórych szkołach są wydawane szkolne gazety/informatory o życiu szkoły. W redakcji pracują uczniowie pod opieką nauczyciela.

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNAŃU

Partner

CENTRUM KOMPETENCJI
WIEDZA I WYKONANIE
SPOŁECZNA

Partner

STOWARZYSZENIE
GMIN I POWIATÓW
WIELKOPOLSKI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5) Dzieci z wadami wymowy uczestniczą w zajęciach z logopedą. 6) Akcja „Cała Polska czyta dzieciom” – odbywa się całorocznie z udziałem rodziców, zaproszonych gości. 7) Stosowana jest bajkoterapia. 8) Dzieci mogą korzystać z mini-biblioteczek przedszkolnych oraz bookcrossingu. 9) Dzieci uczestniczą w warsztatach bibliotecznych (współpraca z Rawicką Biblioteką Publiczną). 10) Nauka języka angielskiego – 2 x w tyg. po 30 min w każdej grupie wiekowej; zajęcia prowadzi anglista w obecności nauczyciela wychowania przedszkolnego, którego zadaniem jest utrwalanie poznanych słów w czasie pozostałych zajęć przedszkolnych. 11) Stosowane są odpowiednie do wieku dzieci pomoce dydaktyczne (np. płyty z piosenkami, wierszykami, rymowankami). 12) W różnych sytuacjach edukacyjnych i zabawie dzieci „osłuchują się” z j. angielskim, używają prostych zwrotów, powtarzają słownictwo, budują w sobie pozytywną motywację do nauki j. obcego.	9) Odgrywanie scenek dramatycznych, funkcjonowanie kółek teatralnych. 10) W dwóch szkołach są realizowane innowacje w zakresie edukacji regionalnej. Ich elementem jest gwara (poznańska, chazacka). 11) Stosowanie gier i zabaw językowych. 12) Realizacja innowacji poświęconych j. angielskiemu, w tym z wykorzystaniem nowatorskiej metody uczenia czytania „Jolly Phonics”. 13) Organizacja szkolnych warsztatów językowych, czasem połączonych z wyjazdem zagranicznym. 14) Organizacja szkolnych przeglądów piosenki obcojęzycznej. 15) Przygotowanie i udział uczniów w konkursach językowych o różnym zasięgu. 16) Udział w projekcie ERASMUS + (jedna szkoła od kilku lat, dwie kolejne dopiero rozpoczynają współpracę). 17) Wdrażanie uczniów do samodzielnej pracy na lekcji i w domu z użyciem technologii informacyjnej (wykorzystanie źródeł takich jak: quizizz, kahoot, learningapps.org). 18) Wdrażanie do pracy samodzielnej i uczenia się wzajemnie poprzez współprowadzenie lekcji j. angielskiego lub wybór tematu lekcji przez uczniów. 19) Ćwiczenie strategii egzaminacyjnych (z naciskiem na słuchanie, czytanie, pisanie, leksykę i gramatykę). 20) Kontakt z żywym językiem poprzez okazyjne wizyty nauczycieli/studentów z innych krajów (uczestnictwo w lekcjach). 21) W jednej szkole jedna godzina matematyki w miesiącu odbywa się w j. niemieckim. 22) Pozytywne wzmocnienie, budowanie motywacji do nauki języka.

Umiejętności w zakresie nauk ścisłych (nauki przyrodnicze i matematyczne); technicznych (inżynieria)

Przedszkola	Szkoły
1) Stosowanie podczas zajęć Dziecięcej Matematyki wg metody opracowanej przez prof. Edytę Gruszczyk-Kolczyńską i E. Zielińską. 2) Eksperymentowanie, obserwowanie zjawisk, majsterkowanie, prowadzenie obserwacji przyrodniczych (kąciki przyrody w salach, ogródki warzywne). W jednym przedszkolu jest realizowany całoroczny blok edukacyjny pt. „Eksperymenty i doświadczenia”. 3) Nauczyciele wykorzystują metodę projektu, która prowokuje dzieci do zadawania pytań, wykonywania prac manualnych, wykonywania prac w zespołach zadaniowych.	1) Realizacja innowacji pedagogicznych. 2) Wyjazdy do miejsc nauki: Hydropolis we Wrocławiu, Centrum Nauki Kopernik, Humanitarium Wrocław. 3) Udział uczniów w konkursach o różnym zasięgu. 4) Organizacja warsztatów matematycznych/naukowych. 5) Praca metodą projektu. 6) Rawicki Festiwal Nauki – pokazy naukowe dla uczniów.

Kompetencje informatyczne

Przedszkola	Szkoły
1) Można je rozwijać <u>bez komputera</u>. 2) Wprowadzanie elementów kodowania – „Kodowanie na dywanie”. 3) Wykorzystanie urządzenia mobilnego - Pszczółki Bee-Bot (robot podłogowy), która znacznie uatrakcyjnia zajęcia, zachęca dzieci do planowania	1) Wykorzystanie TIK w edukacji. 2) Nauka programowania, kodowania, robotyki. 3) Uczniowie oglądają kreskówki i filmy edukacyjne, które przypominają zasady bezpiecznego surfowania po Internecie. Biorą udział w konkursach dotyczących bezpieczeństwa w sieci.

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejst@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ruchu w przestrzeni w formie kodowania.
- Zajęcia z wykorzystaniem rzutnika, laptopa, edukacyjnych filmów na DVD.
 - Uczenie zasad prawidłowego i bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu, budowanie świadomości zagrożeń.
 - Dzieci często korzystają ze słowników internetowych. Wykonują zadania w e-podręczniku (<http://www.epodreczniki.pl/begin/>).

Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się; kompetencje obywatelskie

Przedszkola

- Wpajanie dzieciom uniwersalnych wartości, zasad postępowania, uczenie tolerancji.
- Nauczyciele przygotowują z dziećmi grupowe kodeksy etyczne/kodeksy zachowania przedszkolaka. Dzieci pełnią też ustalone role, np. dyżurnego, pomocnika.
- Staranie o ujednoczenie działań wychowawczych na linii przedszkole- rodzice.
- W niektórych przedszkolach są realizowane autorskie programy wychowawcze i profilaktyczne.
- Dzieci odwiedzają różne instytucje i urzędy, miejsca pracy, poznają różne zawody.
- Organizowane są cykliczne zajęcia warsztatowe z seniorami (budowanie międzypokoleniowych relacji); realizowana jest też współpraca ze szkołą specjalną.
- Dzieci uczestniczą w akcjach charytatywnych, pomocowych (lokalne, WOŚP, Unicef, zbieranie zakrętek, baterii).
- W grupach dzieci starszych – wprowadzane są pojęcia demokracja, patriotyzm, ojczyzna, prawa dziecka i obywatelskie.
- Dzieci odwiedzają miejsca pamięci, poznają historię miasta i regionu, korzystają z oferty edukacyjnej Muzeum Ziemi Rawickiej.
- Kultywowanie tradycji i obrzędów ludowych – stroje ludowe, tańce, przyspiewki.
- Możliwość pracy indywidualnej i zespołowej.
- Oparcie pracy o koncepcję planu daltońskiego oraz praca metodą projektu - dzieci uczą się samodzielnego gospodarowania czasem, planowania, współpracy w wykonywaniu zadań, wzajemnego uczenia się, samodzielnego zdobywania wiedzy.
- Realizacja wszystkich obszarów podstawy programowej wychowania przedszkolnego.
- Stosowanie pozytywnych wzmocnień.

Szkoły

- Szkolne Koła Wolontariatu.
- Udział w akcjach charytatywnych i pomocowych.
- Podejmowanie inicjatyw lokalnych oraz ich wspólna realizacja (uczniowie, ich rodzice i społeczność lokalna) – głównie w szkołach wiejskich.
- Organizacja dla społeczności lokalnej imprez, festynów, pokazów, zawodów sportowych i koncertów.
- Pełnienie ról w społeczności klasowej (dyżurny, przewodniczący itd.).
- Poznanie wartości pracy i różnych zawodów.
- Kształtowanie wiedzy o Polsce, o przynależności o UE.
- Pielęgnowanie ojczystych tradycji narodowych, a także zapoznanie ich ze zwyczajami różnych społeczeństw i środowisk.
- Prowadzenie w ramach godzin wychowawczych zajęć profilaktycznych poświęconych m.in. uzależnieniom, cyberprzemocy itp.
- Turnieje bezpieczeństwa (medycznego, drogowego, pożarniczego).
- Lekcje WOS.
- Znajomość celu lekcji.
- Zajęcia z pedagogiem/psychologiem szkolnym/doradcą zawodowym, konsultacje dla rodziców.
- W jednej szkole nauczyciele przeprowadzają diagnozę preferowanych stylów uczenia się uczniów i zapoznają ich z optymalnymi dla danego stylu metodami uczenia się.

Przedsiębiorczość

Przedszkola

- Skrzynie skarbów w salach przedszkolnych (śruby, nakrętki, guziki, puste opakowania, które służą do kreatywnego majsterkowania, umożliwiają samodzielne działania i doświadczanie).
- Oparcie pracy o koncepcję planu daltońskiego oraz praca metodą projektu lub „burzy mózgów”.
- Dowolność zabaw.
- Kąki tematyczne.

Szkoły

- Praca uczniów w samorządzie uczniowskim.
- W niektórych szkołach funkcjonują koła przedsiębiorczości.
- Elementy przedsiębiorczości realizowane są podczas zajęć z wychowawcą.
- Udział uczniów w olimpiadzie przedsiębiorczości.

Świadomość i ekspresja kulturalna

Przedszkole

- Wykonywanie prac plastycznych różnymi technikami.

Szkoła

- Zajęcia taneczne.
- Zajęcia plastyczne.

Biuro Projektu

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Studiów Edukacyjnych
ul. Szamarzewskiego 89, 60-568 Poznań
tel. +48 61 829 23 31, e-mail: wsparciejs@amu.edu.pl

Beneficjent

Partner

Partner

